

Vragen

- i) Bekijken of de specifieke productie omstandigheden in slachterijen aanleiding (aerosolen door veelvuldig gebruik van water, gebruik van koel- en ventilatiesystemen) geven tot grotere besmettingsrisico's voor COVID voor personeel.
 NB: de vraag is of dergelijke systemen ook elders dan in slachterijen aanleiding kunnen zijn tot grotere besmettingsrisico's.
 Ik neem aan dat eea ook afhankelijk is van ventilatie ed.

Ik ga er van uit dat de dieren voor covid19 geen bron vormen, maar ik heb nog niemand een uitspraak hierover horen doen. De discussie gaat momenteel over covid19 bij nertsen en dat ik mijn gedachte direct of dat ook voor andere dieren relevant zou kunnen zijn.

In mijn respons ga ik er van uit dat covid19 in slachthuizen uitsluitend gerelateerd is aan de medemens.

Op dit moment is hier nog geen wetenschappelijk bewijs voor. . Wel wordt er gesuggereerd dat door koude en natte omgeving het transmissie risico groter wordt. Net als metalen oppervlakken waar het virus op aanwezig kan blijven. Lucht- en omgevingsmonsters zouden hier meer inzicht in moeten geven. Ook over de het gebruik van koel en ventilatiesystemen is nog onvoldoende onderzoek beschikbaar om daar een betrouwbaar oordeel over te geven.

Ik denk dat koel- en ventilatiesystemen niet zo heel erg belangrijk zijn. Veel belangrijker is denk ik dat het in slachthuizen vaak lawaaig is en indien men met elkaar wil spreken dan gaat men instinctief dicht bij elkaar staan en moet er met stemverheffing worden gesproken wat mogelijk extra aerosolvorming geeft t.o.v. normale spraak

Verder is qua blootstelling de schoonmaak aan het einde van de werkdag een cruciaal moment. In ieder geval voor blootstelling aan zoonosen afkomstig van de dieren. Of dat nu ook een cruciaal moment is voor covid19 vraag ik me af, omdat ik aanneem dat het virus primair niet afkomstig is van de dieren, maar van de mensen (zie ook mijn eerste punt).

- ii) Bekijken of specifieke voorzieningen voor werknemers in slachterijen aanleiding zijn tot een groter besmettingsrisico (mn hygiene sluisen, kledinglokalen ed)

Ook hiervoor geldt dat dit niet wetenschappelijk is aangetoond. Wat in de praktijk wel wordt gezien is dat er filevorming ontstaat in kleedruimtes en dat op sommige plekken geen 1,5 meter afstand te nemen is. Over het algemeen hebben deze bedrijven zeer vroeg, al vanaf februari 2020, hun fabrieken ingericht naar de 1,5 meter maatregelen en extra hygiëne maatregelen toegepast en zijn hier er strikte protocollen voor opgesteld.

In mei zijn in het kader van covid-19 een 7-tal slachterijen bezocht, waaruit bleek dat in een aantal slachterijen de hygiënesluis een structureel knelpunt vormen en er op die plekken geen maatregelen tegen samenscholing zijn genomen. Elke keer dat men de productieruimte verlaat moet men terug de productie in via een hygiënesluis. Ook als men de productie verlaat moet men handen wassen (de productie uit is vaak veel minder strikt). Bij pauzemomenten en lunch moeten er veel personen door deze sluis en krijg je opstopping en dus veel mensen bij elkaar.

In dat onderzoek bleek overigens dat er grote verschillen zijn tussen slachthuizen in het vormgeven van de maatregelen rondom de 1,5 meter afstand. Sommige voorloper bedrijven hebben het goed op orde, terwijl bij andere bedrijven bleek dat het houden van afstand een fundamenteel knelpunt bleek.

- iii) Bekijken of specifieke voorzieningen voor werknemers buiten slachterijen aanleiding zijn tot groter besmettingsrisico (vervoer, huisvesting): zie ook vragen arbeidsmigranten OMT / zie vragen hieronder paul van velpen

Wat naast de bedrijfsomstandigheden een mogelijk nog grotere rol speelt is de woonsituatie en het vervoer naar het werk. In bedrijven in de vleesindustrie is gemiddeld 80% van de werknemers arbeidsmigrant. Zij wonen in grotere groepen vaak bij elkaar, kunnen moeilijk in de thuissituaties afstand bewaren en worden naar het werk gebracht in busjes of auto's waarin geen 1,5 meter afstand wordt bewaard of waarin schotten besmetting zouden moeten voorkomen. Er dient veel meer aandacht te zijn voor deze woonomstandigheden en het vervoer naar het werk willen we clusters voorkomen. De GGD werkt hard aan het opsporen van de positieve medewerkers, instrueert iedereen en verricht intensief bron- en contactonderzoek, maar wil dit mogelijk blijven, dan zal er ingezet moeten worden ook op het voorkomen van transmissie in de thuissituatie en vervoer. Dit kan alleen in samenwerking met de uitzendorganisaties en bedrijven, vanuit het daarvoor verantwoordelijke ministerie. Zie ook de concept Corona-Veiligheidsprotocol Arbeidsmigranten van de Stichting van de Arbeid / sociale partners.

Eens dat woonomstandigheden en vervoer een relevant issue kunnen zijn!

Aanvullend (wat nog niet wordt genoemd) is dat de arbeidsmigranten vaak in de situatie verkeren dat niet werken geen inkomsten betekent. Dat vergroot mogelijk de kans dat men bij klachten toch gaat werken.

- iv) Zijn vanwege de specifieke omstandigheden en voorzieningen in en rond slachterijen, in combinatie met het algemene risico om met COVID-19 besmet te raken, aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen nodig zoals mondkapjes om personeel van slachterijen en medewerkers van de NVWA extra te kunnen beschermen zodat sluiting van slachterijen kan worden voorkomen.

Uitgangspunt voor het gebruik van mondneusmaskers is om in lijn te blijven met de reeds bestaande hygiëne – en arborichtlijnen van het bedrijf of de branche. De 1,5 meter afstand dient te worden nagestreefd. Voor nu is er geen aanleiding tot aanvullend advies rondom gebruik van persoonlijke beschermingsmaatregelen.

Wat betreft de vraag van dhr. Van Velpen rondom adequaat aanpak, er is vanuit het LCI een handleiding opgesteld ten behoeve van de GGD' en wat te doen bij clusters binnen bedrijven in de vleesindustrie. Dit document is op 28 mei gedeeld met alle GGD'en.

Zowel de roodvlees slachterijen (www.vleeswerkt.nl) als de pluimveeslachterijen (<https://www.szpluimvee.nl/arbocatalogus-pluimvee.html>) hebben als sector een arbocatalogus biologische agentia, waarbij aandacht is voor het risico op infectieziekten als gevolg van blootstelling aan zoonosen. Voor beide sectoren geldt dat er ademhalingsbescherming moet worden gedragen bij de eindschoonmaak aan het einde van de dag, waarbij met hoge druk wordt gereinigd. Bij de pluimveeslachterijen wordt er bovendien ademhalingsbescherming gedragen aan het begin van het productieproces (aanvoer van levende dieren en aanhangen van de dieren aan de slachtlijn), met name vanwege het risico op psittacose. In het kader van deze arbocatalogi is het dragen van ademhalingsbescherming uitsluitend gericht op de risico's van zoonosen en niet gerelateerd aan covid19.

Aangenomen dat het risico van covid19 uitsluitend gerelateerd is aan de mensen en geen enkele relatie heeft met de dieren zelf (zie mijn eerste punt), is er dus geen noodzaak om dit aan te scherpen. Tenzij de situatie in de slachterijen inderdaad zodanig is dat de 1,5 meter afstand regel niet kan of wordt geïmplementeerd, of indien er situaties zijn waar dit niet kan worden voorkomen (praten in een lawaaige omgeving, opstoppen bij de hygiënesluizen).

Uit promed: via (10)(2e)

[re: ProMED COVID-19 update (213): global, meat packing, Netherlands, Brazil, WHO
<http://promedmail.org/post/20200527.7381561>]

 In response to the moderator's comment item [3] Meat packing plants, in New Zealand we have been able to minimise transmission of COVID-19 in meat processing and packing premises through the following hierarchy of safety measures, and believe such measures are feasible and effective in meat packing environments:

- Hierarchy of pre-entry health screening and contact declarations;
- 2 metre [6.5 ft] social distancing in situations where workers mingle with standard personal hygiene (hand wash/dry with alcohol gel);
- formation of workplace bubbles/teams;
- recommendation of PPE (gloves and facemasks) for work situations requiring 1-2 metre [3.3-6.5 ft] distancing;
- required additional adequate physical screens or visors/facemasks for work at less than 1 metre [3.3 ft].

The burden of COVID-19 in the community in New Zealand, if any, is clearly lower than other countries. However, implementation of a hierarchy of controls to date has been effective in minimising transmission of the virus in these premises.

--

Dr Fiona Thomson-Carter
 Director Food Science and Risk Assessment New Zealand Food Safety - Haumaru Kai
 Aotearoa Ministry for Primary Industries - Manatu Ahu Matua Wellington New Zealand
 <<http://www.foodsafety.govt.nz>> <(10)(2e)@mpi.govt.nz>

[The moderator comment referred to from COVID-19 update (213): global, meat packing, Netherlands, Brazil, WHO
<http://promedmail.org/post/20200527.7381561> was: "Meat packing plants have been hit fairly hard in a number of countries as the "assembly lines" are such that do not permit social distancing and the wearing of masks is difficult for the duration of a shift. Workers have been considered as essential workers but if they stay home they aren't paid. ProMED has posted on the USA situation with plants affected in 18 different states (COVID-19 update (204): global, meat plant outbreaks, WHO
<http://promedmail.org/post/20200523.7370321>)."

ProMED (and the moderator who wrote that comment) would like to thank Dr Fiona Thomson-Carter for sharing the New Zealand experience with us. New Zealand is one of the few countries that has been able to possibly interrupt transmission of the SARS-CoV-2, after 1504 reported cases -- with the last known case reported on 23 May 2020 (according to our files of Worldometer data). I use the word possibly as 1st, it has not been 2 incubation periods since the last reported case, and 2nd the "surprise package" of silent asymptomatic transmission is unfortunately still a possibility. That being said, New Zealand did an excellent job of isolation/quarantine with intense contact tracing and testing. The low level transmission that was ongoing may have helped limit spread to meat packing plants, but the bullet point about the use of face shields for work stations of 1 meter [3.3 ft] or less may well have made a difference. The face shields for longer use may be more comfortable to use than the face masks. - Mod.MPP